

## Proč publikuji v Chemických listech

*Jak je uvedeno na webových stránkách, Chemické listy jsou oficiální časopis Asociace českých společností chemických už od roku 1876. Moje paměť tak daleko nesa- há, ale doted' si pamatuji, jak během mých studií organické chemie na Masarykově univerzitě v devadesátých letech dvacátého století profesor Potáček nebo profesor Jonas na katedře organické chemie vyhlíželi, těšili se a diskutovali o nových člancích v „Listí“. I o tom, kdo co napsal a proč. Chemické listy jistě plnily i určitou roli společenskou.*

*A jak je tomu dnes, v jednadvacátém století? Troufnu si tvrdit, že obdobně. Chemické listy svými volně přístup- nými sděleními v jednotlivých rubrikách plní významnou vědecko-společenskou roli pro české chemiky i odborníky z příbuzných oborů. Přehledné referáty, které mají omeze- ný rozsah i množství použité literatury a které spolu s novými informacemi obsahují i příklady z praxe, nuti autory s nadhledem, srozumitelně a s praktickým dopadem seznamovat čtenáře s aktuálními oblastmi vědeckého bá- dání. V rubrice Původní a metodické práce je možné publi- kovat i metodické postupy usnadňující práci v laboratoři. Díky tomu i díky příspěvkům v českém jazyce se tak ve větší míře vzdělávají nejen učitelé, ale také širší chemická veřejnost, jako jsou pracovníci v průmyslu, v zdra- votnických, státních a dalších zařízeních. Navíc příspěvky často slouží i jako výukový materiál pro studenty. Proto i já sám do Chemických listů přispívám. Snažím se tako seznámit českou chemickou veřejnost s aktuálními farma- ceutickými oblastmi výzkumu.*

*V souladu s danými požadavky mohou v Chemických listech, ve vědeckém časopise, kde je kladen důraz na kva- litu a novost sdělení, publikovat přehledné práce i studenti doktorských studijních programů, kteří by se jako ještě neznámí experti jen těžko prosazovali se svými přehledy jinde. Toho využívají i naši doktorandi, farmaceuti. Díky takto zpracovanému přehledu si udělají kvalitní rešerši, která jim pomůže se lépe zorientovat ve své oblasti a kte- rou použijí i při sepisování své disertační práce.*

*Chemické listy jsou také velmi důležitým prvkem pro kultivaci českého chemického jazyka a jeho odborné termi- nologie, jak jsem se i já mnohokrát přesvědčil, jelikož jsem chemii studoval už dávno. Chemické listy hrají i význam- nou společenskou roli díky svým rubrikám Diskusní člán- ky, Informace o odborných setkáních, Osobní zprávy a jiné.*

*Výzkumné organizace jsou od roku 2017 hodnoceny Radou pro výzkum, vývoj a inovace dle vlá- dou schválené metodiky, tzv. „Metodiky17+“, která je zaměře- na na posuzování kvality. V přípa- dě článků ve vědeckých impakto- vaných časopisech, jakým jsou i Chemické listy, je hodnocení kvality dle Metodiky 17+ založeno na postavení vybraného časopisu v rámci daného oboru v databázi Web of Science, což je vyjádřeno příslušným kvantilem. Vzhledem na zaměření časopisu vzdělávat širokou odbornou veřejnost a publiko- vání v českém jazyce však budou Chemické listy v rámci svého oboru pravděpodobně vždy v kvartilu Q4.*

*A v tom je problém, protože nová Metodika 17+ je na rozdíl od dřívějšího „kafemlejnku“ zaměřena na kvalitu a hodnotí výzkumné organizace také podle poměru publi- kací v Q1 + Q2 ke Q3 + Q4. Publikování ve spodních kvartilech, i když je to v Chemických listech, které plní celou řadu pro českou společnost prospěšných funkcí, tak hodnocení výzkumných organizací poškozují. Znam vý- zkmné organizace, kde je z tohoto důvodu vědcům dokon- ce zakázáno publikovat v časopisech zařazených do spod- ních kvartilů.*

*Jak toto vyřešit? Jistě je správné zaměřit se na kvali- tu, a ne na kvantitu vědeckých publikací. A ano, v Metodice 17+ se hodnotí také společenská relevance, ale současný způsob jejího hodnocení neřeší problém Chemic- kých listů. Publikovat jen v časopisech řazených do Q1 a Q2 a nechat si určitý prostor pro publikování v časopisech jako jsou Chemické listy také není vhodným řešením, nehledě k tomu, že v některých organizacích už vědci do Chemických listů publikovat nesmějí.*

*Problém by měl být řešen obecně, tedy přímo v Metodice 17+. Řešením by možná bylo nezahrnovat v Metodice 17+ do uvedeného poměru české časopisy, jako jsou Chemické listy, a takto je odlišit od méně kvaliti- ních zahraničních časopisů. Věřím, že se tvůrci Metodiky 17+ tomu budou věnovat a řešení se včas dočkáme. Bylo by velkou ztrátou pro českou společnost, kdyby v této po- době Chemické listy zanikly. Zanikla by také česká chemic- ká časopisecká ediční aktivita.*



David Vetchý